

Institusjonsrapport
**MOBBING OG TRAKASSERING
VED KUNSTHØGSKOLEN I OSLO (KHIO)**

Innhold

Prosjektinformasjon	03
Oppsummering	08
Mobbing og trakassering	10
Seksuell trakassering	16
Seksuelle overgrep	18
Kjennskap til varslingsrutiner	20
Bakgrunnsvariabler	24
Kontakt Ipsos	28

Prosjektinformasjon

DELTAGENDE INSTITUSJONER

Høgskulen på Vestlandet

Bakgrunn, formål og metode

Ipsos har på vegne av Universitetet i Agder gjennomført en spørreundersøkelse som kartlegger mobbing og trakassering i universitets- og høyskolesektoren.

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge omfang og frekvens av mobbing og trakassering på arbeidsplassen, samt tilfeller av seksuell trakassering og seksuelle overgrep.

Undersøkelsen ble sendt ut til 42778 ansatte ved 26 deltagende UH-institusjoner. Totalt ble undersøkelsen besvart av 17984 respondenter, noe som gir en responsrate på 42 %. undersøkelsen ble gjennomført mellom 20. mai og 11. juni 2019.

Undersøkelsen er en populasjonsundersøkelse hvor alle ansatte er invitert til å delta. Det er derfor ikke trukket et utvalg på forhånd, og vi har ikke spesifiserte kvoter på bakgrunnsvariabler hos de ansatte.

Av denne grunn så gjøres det ingen generaliseringer til den øvrige populasjonen som ikke har svart.

Om institusjonsrapporten

Denne rapporten fremstiller svarene fra respondenter ved Kunsthøgskolen i Oslo.

Det ble utsendt 328 intervjuforespørsler til KHiO, med 120 registrerte svar. Dette tilsvarer en svarprosent på 37 % og er 6 % under gjennomsnittet.

Kommentarene som gis til de grafiske fremstillingene av tallene bemerker hvilke bakgrunnsvariabler som utmerker seg som viktige forskjeller i de avgitte svarene.

Hvis det er signifikant flere kvinner enn menn som avgir et svar, så bemerkes dette i teksten. Det samme gjelder for alder, stillingskategori og lederansvar.

Rapporten består av fire deler pluss en del med bakgrunnsvariabler. Rapporten leveres også spørreskjema som vedlegg.

Der hvor det ikke er kommentarer om signifikante variasjoner mellom kategorier på bakgrunnsvariabler, så er det enten ingen betydelige forskjeller mellom kategoriene i en variabel eller så er bakgrunnsvariablene utelatt av anonymitetshensyn.

Om spørreskjema

Spørreskjemaet er utarbeidet av Ipsos i samarbeid med oppdragsgiver, og finnes som vedlegg til denne rapporten.

Undersøkelsen stiller spørsmål om fire tema:

1. Mobbing og trakassering
2. Seksuell trakassering
3. Seksuelle overgrep
4. Kjennskap til og erfaring med varslingsystem

Spørreskjemaet inneholder en rekke utdypende spørsmål om form, frekvens og avsender av de forskjellige formene for negativ oppmerksomhet, i tillegg til spørsmål om bakgrunnsvariabler som kjønn, alder og stillingsbeskrivelse.

Anonymitetshensyn

Gitt undersøkelsens sensitive temaer så er det flere spørsmål hvor det kun oppgis total andel per svaralternativ, uten respondentenes bakgrunnsvariabler.

Vi oppgir ikke bakgrunnsvariabler som kjønn, alder og stilling der hvor det er under 10 respondenter som har avgitt et svaralternativ i den hensikt å utelukke enhver mulighet til å utgi personidentifiserende data. Et unntak fra dette er i den nasjonale rapporten, hvor det ikke finnes noen referanser til hvilken institusjon respondenten tilhører.

Vi oppgir heller ikke respondenters svar på ytterligere spørsmål hvis respondentene på bakgrunn av tidligere spørsmål har blitt filtrert ut og det gjenstående antallet respondenter som blir stilt et gitt spørsmål er under 10. Dette gjøres fordi Ipsos ikke kan kjenne til interne forhold som gjør at respondentenes svar kan være personidentifiserende.

Bakgrunnsvariabler er også tilbakeholdt der hvor det på tross av antallet respondenter kan være personidentifiserende informasjon.

Dette er et valg som er truffet uavhengig av oppdragsgiver, og eventuelle spørsmål om disse vurderingene skal rettes til Ipsos.

Metodiske utfordringer

Det forekommer utfordringer ved alle spørreundersøkelser som kan påvirke resultatene. I denne undersøkelsen, som er en populasjonsundersøkelse, så er den viktigste utfordringen er at vi ikke kjenner karakteristika blant de som avstår fra å svare. Medlemmene av en populasjon som ikke svarer bør ideelt sett være normalfordelt og kun bestå av tilfeldige forskjeller på bakgrunnsvariabler.

Vi at det er flere menn enn kvinner som har latt være å svare på undersøkelsen, med det resultat at andelen kvinner som har svart på undersøkelsen er høyere enn andelen kvinner som jobber i UH-sektoren. Dette utgjør en skjevhet i utvalget, siden kvinnenenes svar utgjør en større andel av totalen.

Det kan være flere grunner til denne skjevheten. For det første vet vi at kvinner – i gjennomsnitt – har en høyere responsrate på spørreundersøkelser. For det andre så kan tematikken være avgjørende. Hvis det er slik at en gruppe oftere blir utsatt for mobbing og trakassering, eller seksuell trakassering eller overgrep, så kan denne gruppen være mer tilbøyelig til å ville svare på undersøkelsen.

Det kan også forholde seg motsatt, at grupper som sjeldnere blir utsatt for dette ikke føler det nødvendig å la sin stemme bli hørt.

Disse vurderingene er avgjørende når man skal bedømme svarenes representativitet. Hvis det ikke er noen systematiske forskjeller mellom gruppen som har svart og gruppen som ikke har svart, så kan vi generalisere svarene til å gjelde hele populasjonen. Hvis dette ikke er tilfelle, så kan vi ikke si noe mer om populasjonen enn det som begrenser seg til utvalgets svar.

I utvalgsundersøkelser, der hvor man trekker et randomisert utvalg av populasjonen på forhånd, så veker vi svarene i etterkant etter kjente karakteristika i populasjonen som helhet. Dette gjøres ikke i denne undersøkelsen av flere grunner:

Dette er en populasjonsundersøkelse, og ikke en utvalgsundersøkelse som trekker et utvalg fra en liten del av populasjonen med den hensikt å generalisere svarene til den øvrige populasjonen. Denne undersøkelsen skal derimot kartlegge forekomst av mobbing/trakassering, seksuell trakassering og seksuelle overgrep. Formålet er derfor ikke å generalisere funnene til hele populasjonen, men å kartlegge hvor mange som har opplevd det undersøkelsen spør om.

Det ville også vært uheldig å vekte svarene til de som har rapportert om for eksempel seksuelle overgrep på bakgrunn av kjønnsbalansen i utvalget.

Konsekvensen av dette er at vi benytter formuleringen «X % av respondentene har opplevd...» kontra «X % av ansatte i UH-sektoren har opplevd». Det er viktig å være klar over forskjellen mellom disse to, men med en responsrate på 42 % av hele populasjonen så er vi også sikre på at vi har avdekket generelle tendenser uten at hele populasjonen har avgitt svar.

Vi mener derfor at undersøkelsen gir oss viktig innsikt i UH-sektoren uten at vi behøver å vekte resultatene.

Oppsummering

Hovedfunn

Mobbing og trakassering

Av totalt 120 som har besvart undersøkelsen er det 19 % som oppgir at de har blitt mobbet eller trakassert i løpet av de siste 12 månedene.

Svarene for hvor ofte respondentene blir utsatt for mobbing eller trakassering varierer i stor grad fra «ukentlig» til «en sjelden gang».

På spørsmål om grunnlag for mobbing blir alle alternativene oppgitt, men hovedvekten viser til «andre årsaker» som grunnlag for mobbingen.

Den hyppigste formen for trakassering er verbal trakassering, men ikke-verbal og digital blir også oppgitt.

Hovedsakelig viser respondentene til at en sideordnet kollega har mobbet eller trakassert dem.

Seksuell trakassering

1 av 120 respondenter oppgir å ha blitt utsatt for seksuell trakassering i løpet av de siste 12 månedene.

Av hensyn til anonymitet og personvern blir ikke respondentens bakgrunnsvariabler eller svar på oppfølgingsspørsmål rapportert.

Seksuelle overgrep

Ingen av respondentene bekrefter å ha blitt utsatt for et seksuelt overgrep, men én oppgir at de er usikker.

Varsling

Totalt oppgir 68 % at de vet hvordan de finner varslings-/si ifra-systemet. 14 % kjenner ikke til hvordan de finner systemet, mens 18 % er usikre.

Totalt har 11 % tatt i bruk varslingsystemet for å melde fra om kritikkverdig forhold som berører dem selv.

14 % har tatt i bruk systemet for å melde fra på vegne av andre.

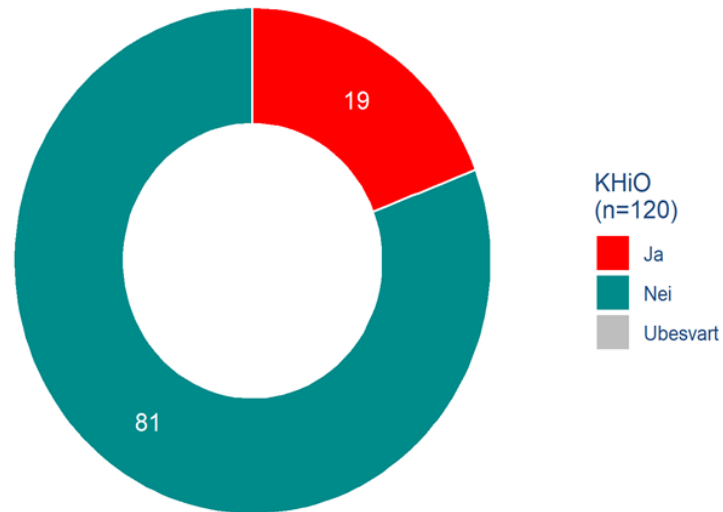
Av personene som har tatt i bruk systemet jobber en overvekt innen undervisning og forskning.

Mobbing og trakassering

MOBBING OG TRAKASSERING

Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

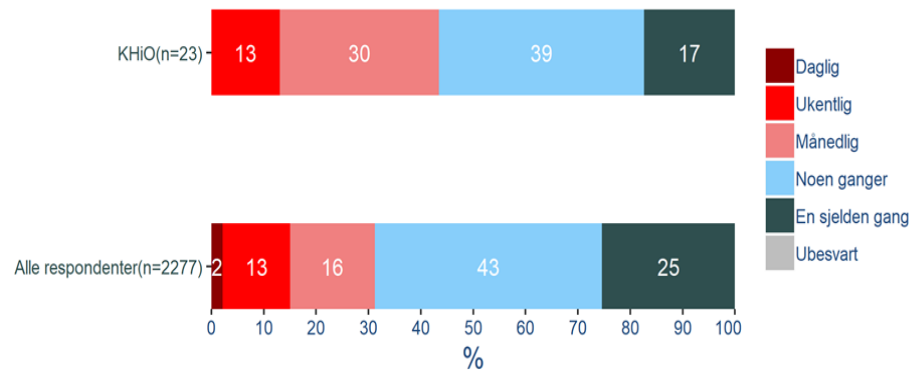
19 % har blitt mobbet eller trakassert

- 19 % av respondentene oppgir å ha blitt mobbet eller trakassert i løpet av de siste 12 månedene.
- Det er ingen kjønnsforskjell på de som har rapportert, men vi ser en vesentlig forskjell på respondentenes alder. 95 % av alle som melder om mobbing/trakassering er over 40 år, og 70 % er over 50 år.

Q7: Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?
Base: 120

MOBBING OG TRAKASSERING

Hvor ofte har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?

Variert frekvens

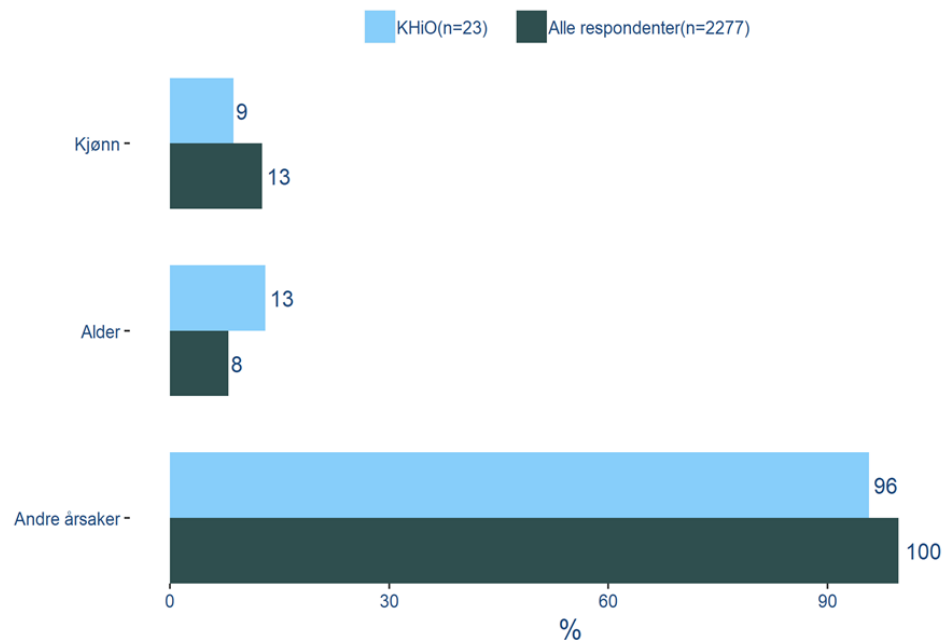
- I den resterende delen av denne seksjonen rapporteres svarene på en rekke oppfølgingsspørsmål som er stilt til de som har opplevd mobbing og trakassering på arbeidsplassen i løpet av de siste 12 månedene. **Disse spørsmålene er kun stilt til de som svarte Ja på forrige spørsmål, altså 19 % av utvalget (23 respondenter).** De følgende prosentandelene gjelder derfor kun denne gruppen.
- Svarene viser en variert frekvens på mobbingen og trakasseringen. Det varierer fra 13 % som oppgir å bli mobbet ukentlig til 17 % som oppgir «en sjelden gang». 39 % svarer «noen ganger».
- Det er ingen bakgrunnsvariabler som utmerker seg på dette spørsmålet.

Q8: Hvor ofte har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?

Base: 23 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

MOBBING OG TRAKASSERING

Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold med bakgrunn i ett eller flere av disse grunnlagene i løpet av de siste 12 månedene?

Grunnlag for mobbing og trakassering er variert

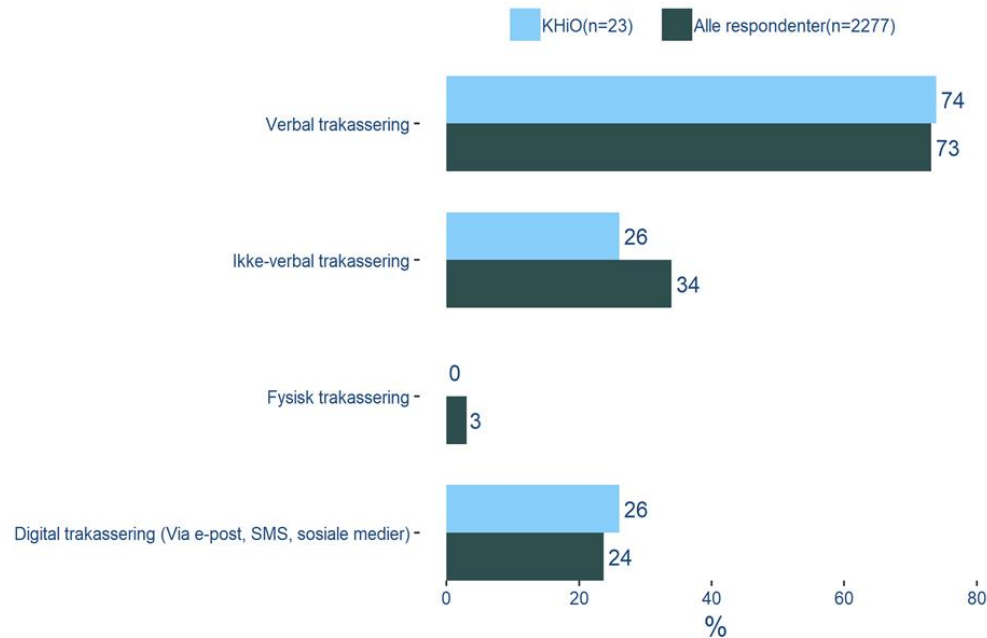
- I undersøkelsen ble respondenter utsatt for mobbing eller trakassering spurt om grunnlaget for mobbingen. Alternativene som ble oppgitt var kjønn, alder, funksjonsnedsettelse, etnisitet, seksuell ledning/orientering og religion/livssyn. Disse kategoriene utgjør 8 av svarene.
- 19 respondenter har svart «andre årsaker» og utgjør dermed 83 % av svarene avgitt.
- Av hensyn til anonymitet og personvern blir ikke underkategoriene kommentert.

Q9: Har du blitt mobbet eller trakassert i ditt nåværende arbeidsforhold med bakgrunn i ett eller flere av disse grunnlagene i løpet av de siste 12 månedene?

Base: 23 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

MOBBING OG TRAKASSERING

Hvilken eller hvilke former for mobbing eller trakassering har du blitt utsatt for i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

Verbal trakassering vanligst

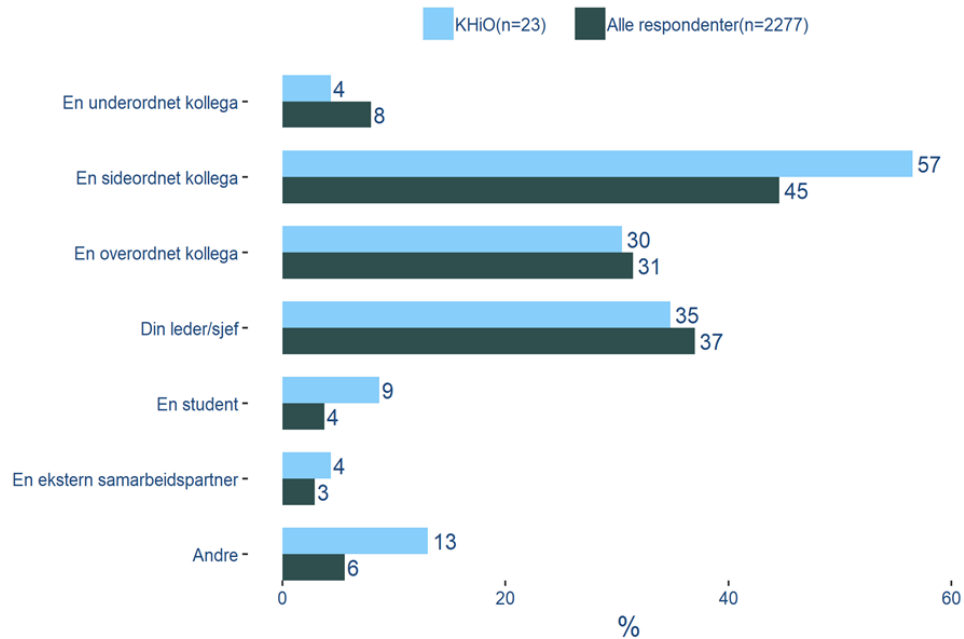
- 74 % av de som har blitt mobbet/trakassert oppgir verbal trakassering som formen for trakassering.
- I tillegg blir ikke-verbal og digital trakassering oppgitt i noen av tilfellene.
- Av hensyn til anonymitet og personvern vil ikke underkategorier bli nærmere kommentert.

Q10: Hvilken eller hvilke former for mobbing og trakassering har du blitt utsatt for i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

Base: 23 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

MOBBING OG TRAKASSERING

Hvem utsatte deg for mobbing eller trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

Oftest sideordnede kolleger

- På spørsmål om hvem som utsatte respondenten for mobbing eller trakassering var svaralternativene: en underordnet kollega, en sideordnet kollega, en overordnet kollega, egen leder/sjef, en student, en ekstern samarbeidspartner eller andre. Alle svaralternativene har blitt avgitt av respondentene, men resultatene viser en overvekt av tilfeller der en sideordnet kollega har mobbet eller trakassert.
- Av hensyn til anonymitet og personvern blir ikke underkategoriene nærmere kommentert.

Q11: Hvem utsatte deg for mobbing eller trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?

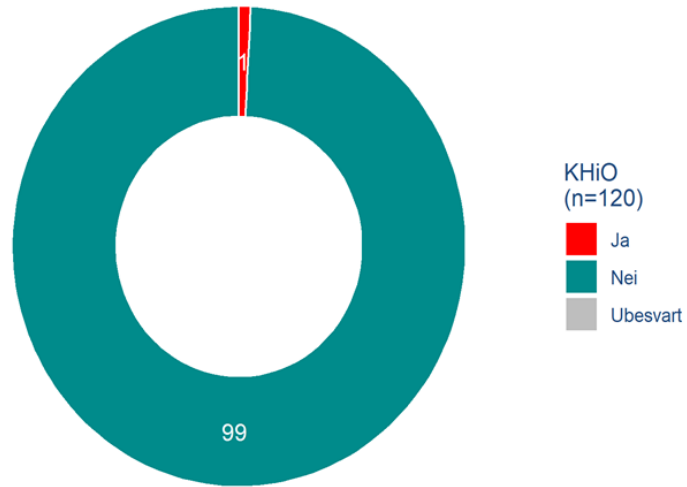
Base: 23 (Filter: Respondenter som har blitt mobbet eller trakassert de siste 12 måneder)

Seksuell trakassering

SEKSUELL TRAKASSERING

Har du blitt utsatt for seksuell trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i de siste 12 måneder?

Én person utsatt for seksuell trakassering

- Én respondent oppgir å ha blitt utsatt for seksuell trakassering. Vedkommende oppgir at dette har skjedd *en sjelden gang* i løpet av de siste 12 månedene.
- Av hensyn til anonymitet og personvern vil ikke underkategorier eller svar på andre oppfølgingsspørsmål bli nærmere kommentert.

Q12: Har du blitt utsatt for seksuell trakassering i ditt nåværende arbeidsforhold i løpet av de siste 12 månedene?
Base: 120

Seksuelle overgrep

SEKSUELLE OVERGREP

Har du i løpet av de siste 12 måneder, i ditt nåværende arbeidsforhold, opplevd at noen har skaffet seg seksuell omgang med deg ved bruk av vold, eller har du følt deg tvunget, truet eller presset til seksuell omgang?

0

Ingen bekreftede seksuelle overgrep, men én usikker

- På spørsmål om seksuelle overgrep er det ingen respondenter som bekrefter å ha blitt utsatt for overgrep. Det er 1 respondent som oppgir at de ikke vet eller er usikre på om de har blitt utsatt for et overgrep.

Q17: Har du i løpet av de siste 12 månedene, i ditt nåværende arbeidsforhold, opplevd at noen har skaffet seg seksuell omgang med deg ved bruk av vold, eller har du følt deg tvunget, truet eller presset til seksuell omgang?

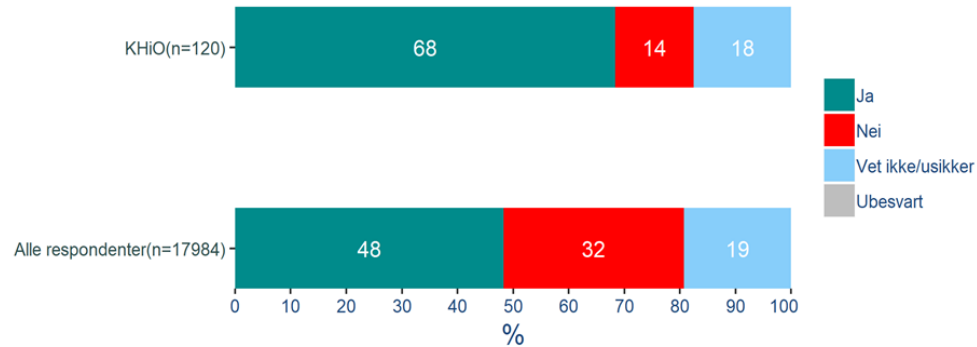
Base: 120

Kjennskap til varslingsrutiner

KJENNSKAP TIL VARSLINGSRUTINER

Vet du hvor du finner varslings-/si ifra-systemet på din UH-institusjon?

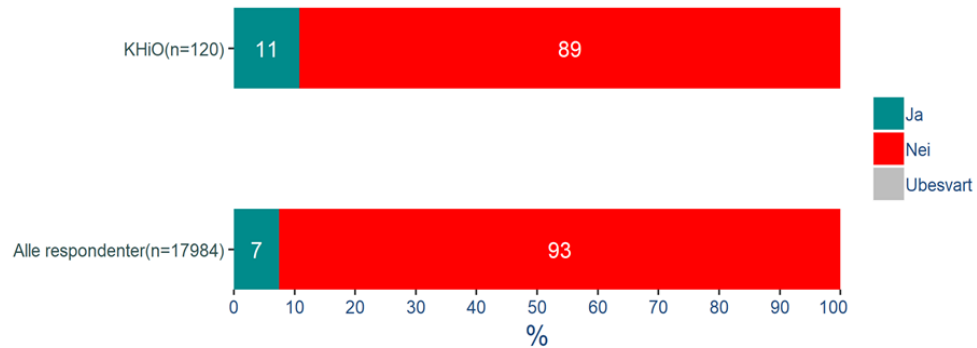
68 % kjenner til varslingsystemet

- 68 % oppgir at de vet hvordan de finner varslings-/si ifra-systemet. 14 % kjenner ikke til systemet, mens 18 % vet ikke eller er usikre på om de vet hvordan de finner varslingsystemet.
- Det er en overvekt av ansatte uten lederansvar som ikke kjenner til hvordan de kan finne varslings-/si ifra-systemet.

Q21: Vet du hvor du finner varslings-/si ifra-systemet på din UH-institusjon?
Base: 120

KJENNSKAP TIL VARSLINGSRUTINER

Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder?

1 av 10 har tatt i bruk varslingsystemet

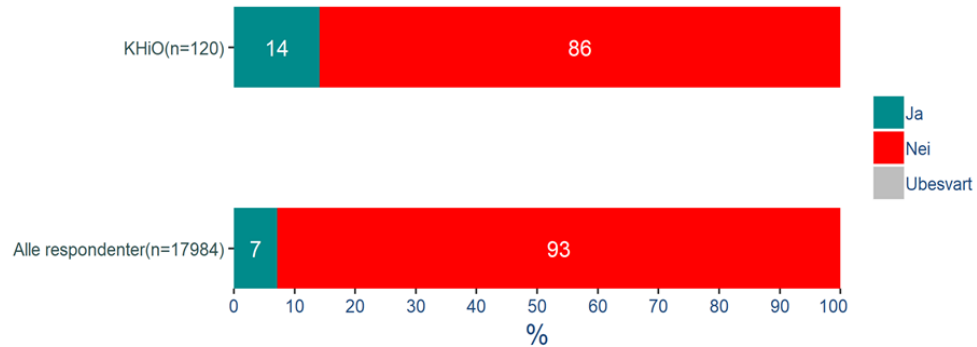
- Det er 11 % som har meldt fra om kritikkverdig forhold som har berørt dem selv de siste 12 månedene.
- En overvekt av disse respondentene jobber innen undervisning og forskning.

Q22: Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?
Base: 120

KJENNSKAP TIL VARSLINGSRUTINER

Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt andre enn deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 måneder?

14 % har meldt fra på vegne av noen andre

- 14 % oppgir å ha meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt andre enn dem selv i løpet av de siste 12 månedene.
- En overvekt av disse respondentene jobber innen undervisning og forskning.

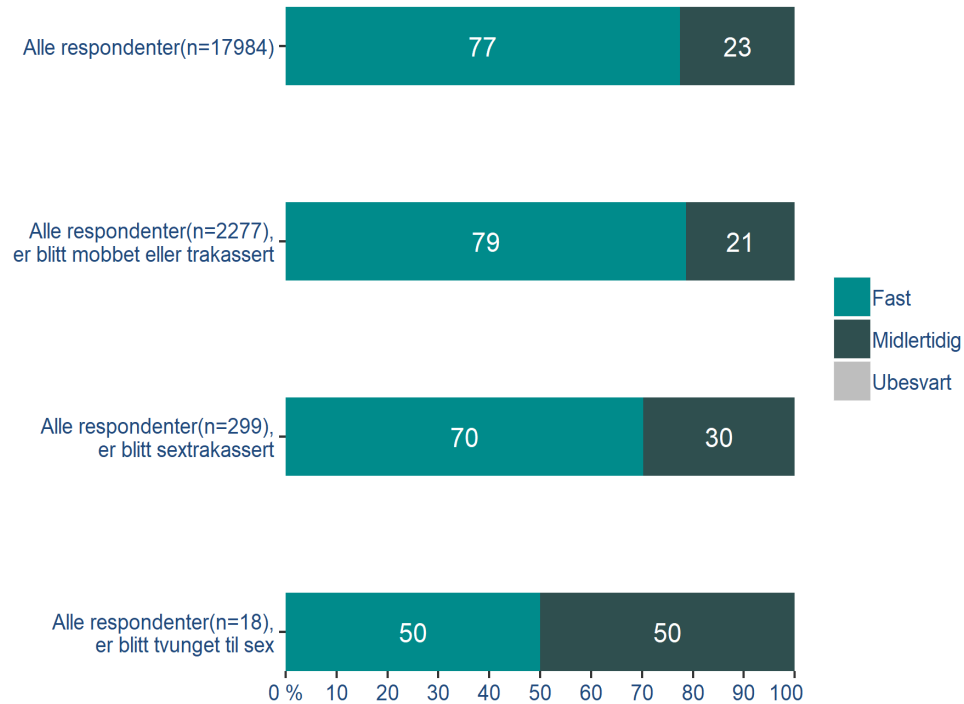
Q23: Har du meldt fra om kritikkverdige forhold som har berørt andre enn deg i ditt nåværende arbeidsforhold de siste 12 månedene?
Base: 120

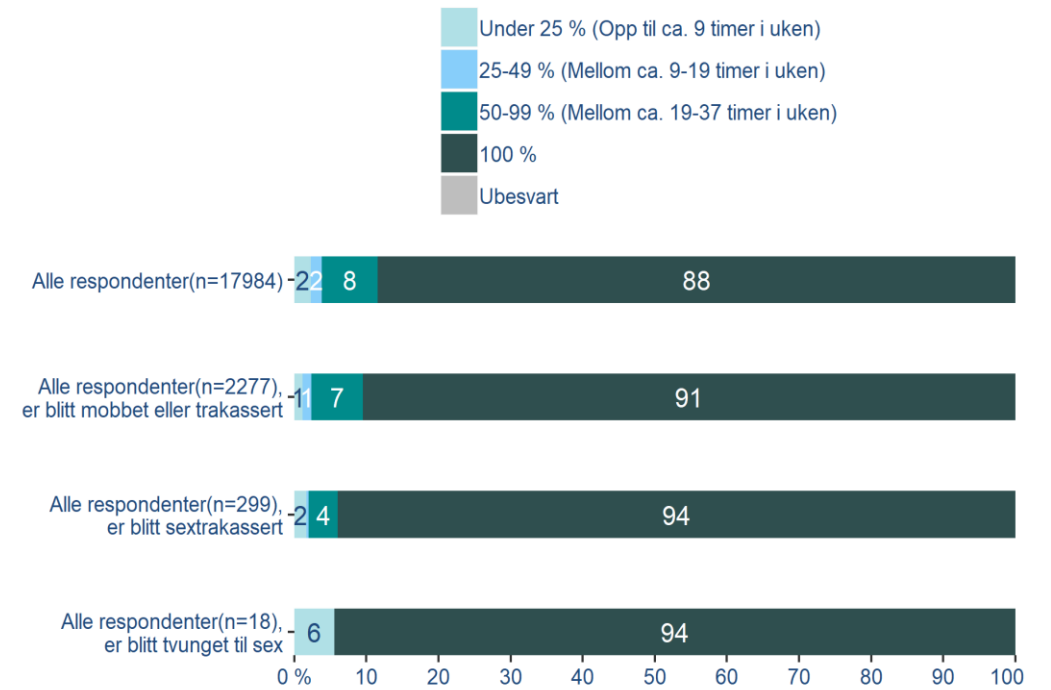
Bakgrunnsvariabler

BAKGRUNNSVARIABLELER

Har du fast eller midlertidig stilling?

Hvor stor er din stilling?

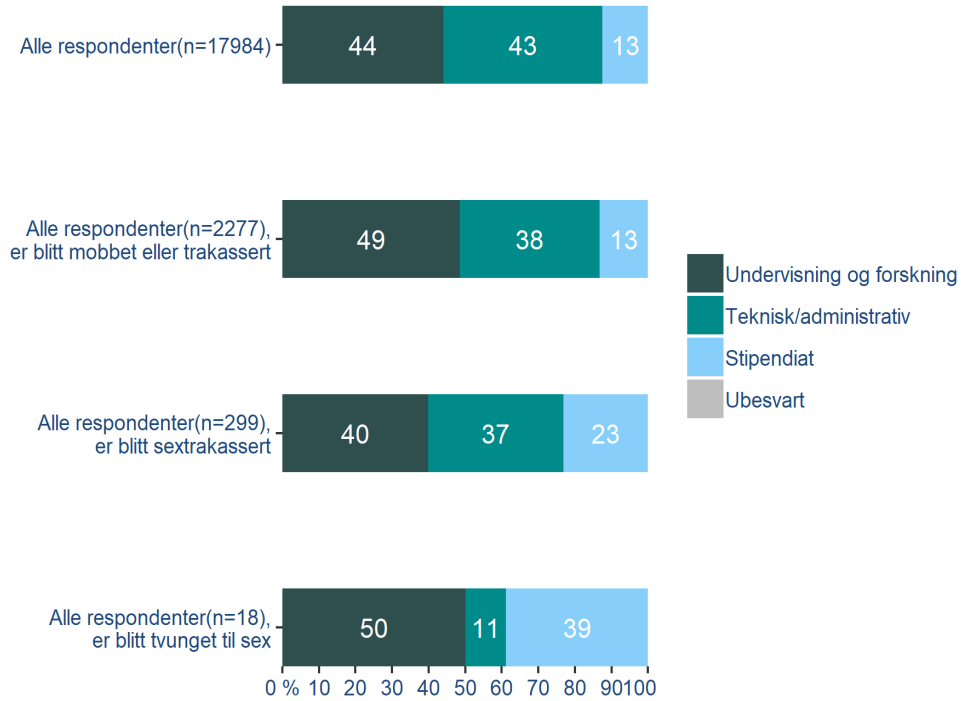
Q1: Har du fast eller midlertidig stilling?

Base: 120

Q2: Hvor stor er din stilling?

Base: 120

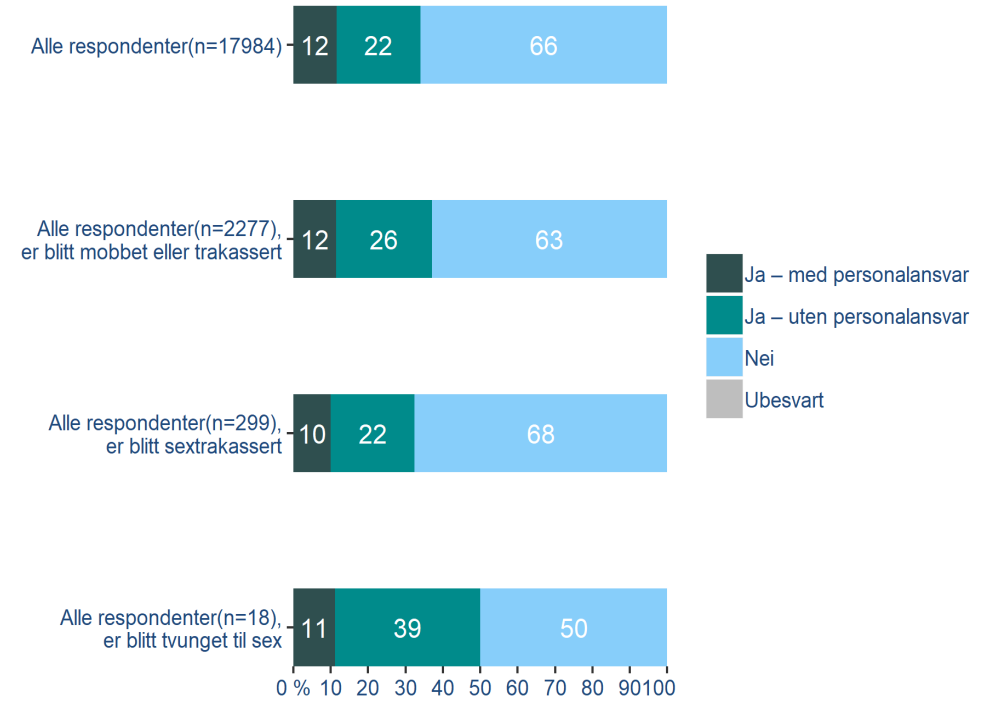
Hvilken ansettelseskategori er du ansatt i?

Q3: Hvilken ansettelseskategori er du ansatt i?

Base: 120

Har du lederansvar?

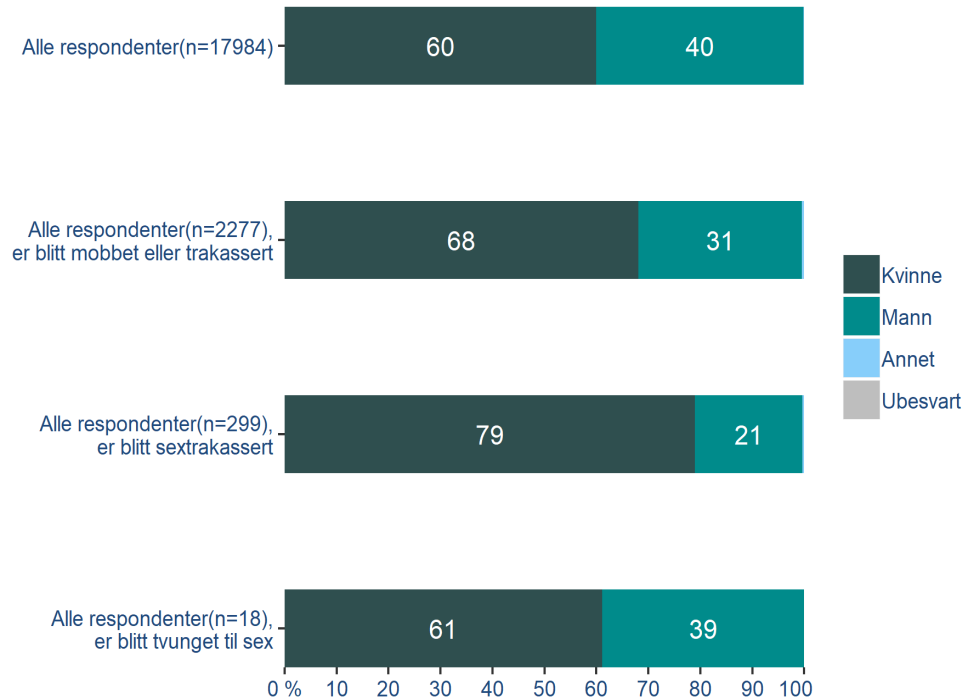

Q4: Har du lederansvar?

Base: 120

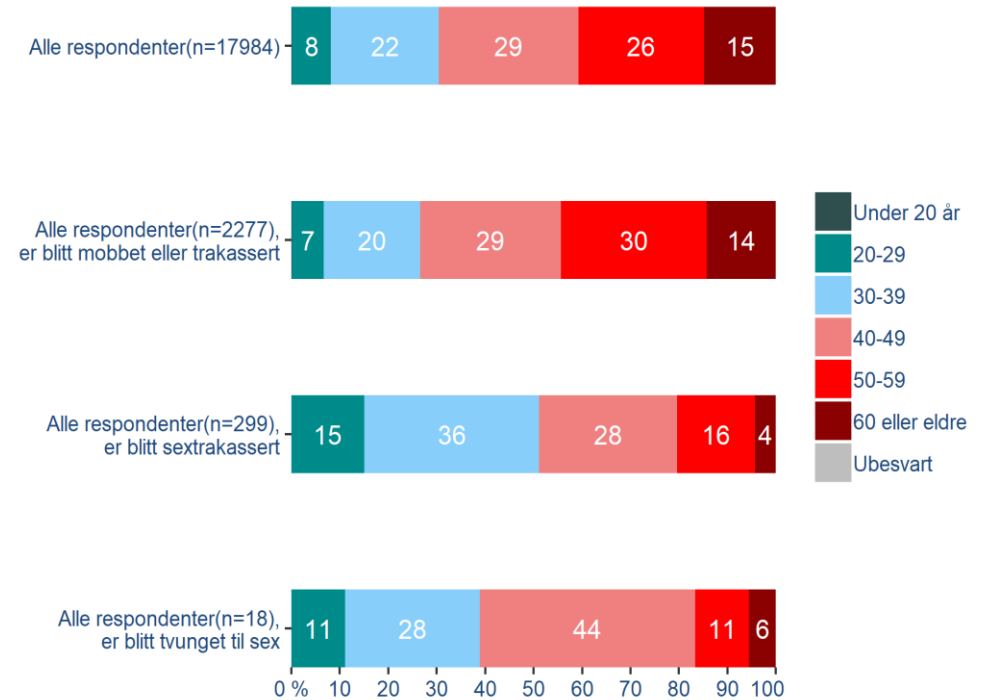
BAKGRUNNSVARIABLELER

Hvilket kjønn har du?

Q5: Hvilket kjønn har du?
Base: 120

Hva er din alder?

Q6: Hvor gammel er du?
Base: 120

Kontakt Ipsos

Arild Sæle

Prosjektleder

✉ arild.sæle@ipsos.com

☎ +47 926 63 227

Mads Motrøen

Ansvarlig for analyse og rapportering

✉ mads.motroen@ipsos.com

☎ +47 995 87 968

Linn Sørensen Holst

Fagansvarlig

✉ linn.holst@ipsos.com

☎ +47 975 94 285

ABOUT IPSOS

Ipsos ranks third in the global research industry. With a strong presence in 88 countries, Ipsos employs more than 16,000 people and has the ability to conduct research programs in more than 100 countries. Founded in France in 1975, Ipsos is controlled and managed by research professionals. They have built a solid Group around a multi-specialist positioning – Media and advertising research; Marketing research; Client and employee relationship management; Opinion & social research; Mobile, Online, Offline data collection and delivery.

Ipsos is listed on Eurolist - NYSE-Euronext. The company is part of the SBF 120 and the Mid-60 index and is eligible for the Deferred Settlement Service (SRD).

ISIN code FR0000073298, Reuters ISOS.PA, Bloomberg
IPS:FP
www.ipsos.com

GAME CHANGERS

At Ipsos we are passionately curious about people, markets, brands and society. We deliver information and analysis that makes our complex world easier and faster to navigate and inspires our clients to make smarter decisions.

We believe that our work is important. Security, simplicity, speed and substance applies to everything we do.

Through specialisation, we offer our clients a unique depth of knowledge and expertise. Learning from different experiences gives us perspective and inspires us to boldly call things into question, to be creative.

By nurturing a culture of collaboration and curiosity, we attract the highest calibre of people who have the ability and desire to influence and shape the future.

“GAME CHANGERS” - our tagline - summarises our ambition.

GAME CHANGERS

